

AMERIKANSKI SLOVENEC

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 51.

JOLIET, ILLINOIS, 15. JULIJA 1913.

LETNIK XXII.

TAKOZVANA LOBBY-PREISKAVA.

Senatski odsek v preiskavo spletkarstv v predobrah konfliktih.

GOMPERS IN MITCHELL ZVANA.

Senzacija odkritja v razmerju med delom in kapitalom.

Washington, D. C., 10. jul. — Vse

obrtnike, ki so se vodile v zadnjih desetih letih med kapitalisti in delavci, vključno z razmerjem ob teh strankah, vplivati na zakonodajstvo v svoj prid, ima Kongres preiskati. Tako je sklenil v današnji izvrševalni seji senatski odsek, ki se bavi s takozvanim lobby-preiskavam, to je, preiskavo spletkarstv v predobrah Kongresa. Dne 25. julija je predeta pred odsek Samuel Gompers, predsednik zvezin in višji predsednik "United Mine Workers of America".

Kot zastopnika združbe "National Association of Manufacturers" pride pred preiskovalni odsek George Pope in J. P. Bird.

Dasi člani odseka vedo, da bo raz-

leg preiskave čez njen prvotni cilj za-

tevral več tednov, so se vendar odlo-

čili k temu, ker so prepričani, da je

priekovati senzacijski odkritij. Eden

senatorjev je danes omenil, da utegne

preiskava posvetiti v temne kote slu-

čaja McNamare in pojasniti vzroke

mnogih velikih štrajkov, ki so ustanili

obrat celih industrij in pripravili tiso-

černike do delo in krihi.

Zasliševanje o "lobbyju" gleda volne

in sladkorja se utegne zaključiti že

hitr dopoludne. Potem se takoj pri-

čne s preiskavo obtožbi, ki jih je podal

Martin M. Mulhall, prejšnji "lobbyist"

predsednik preiskovalnega odseka.

Predsednik preiskovalnega odseka,

senator Overman, je bil nacoj obve-

šen, da je bil dan Mulhallu "dobar

svet", naj Washington obrije hrbit.

Overman je prisla grožnja, ni vedel Mul-

halla povedati. G. Overman je izjavil,

da bo skrbel za policijsko zaščito, ce

je bo treba.

M. M. Mulhall zaslisan.

Washington, D. C., 11. jul. — Pri-

večerni seji odseka v preiskavo "lob-

byja" je bil zaslisan kot edina priča

Martin M. Mulhall, ki je bil mnogo

"lobbyist" združbe "National As-

sociation of Manufacturers". Njego-

vo zasliševanje je trajalo dve uri in se

je tikalo v prvi vrsti njegovega na-
mišljene razmerja do Marshall Cushinga, bivšega tajnika tovarnarske zveze. To razmerje se je pričelo leta 1903, kakor je priča izjavila. Prvi so se ga poslužili v boju proti osemnemu zakonu, ki ga je zagovarjal pokojni senator McComas, Maryland. Mulhall je odprtih priznal, da je igral ulogo prijatelja senatorjevega, dočim je skrivjal rovaril v Marylandu proti McComasu. Od Cushinga je baje prejel Mulhall takrat več manjših denarnih zneskov, s katerimi so se pokrivali stroški neke Baltimorske delavske zveze, ki je nasprotovala McComasu.

Priča je pričevala tudi o svojih prizadevanjih, povrnitih strajk v okolišu trdega premoža v Pensilvanijski leta 1902, in o konferencah, ki jih je povzročil med guvernerjem Stone in delavskimi voditelji.

Mučno za Johna Bulla.

Erie, Pa., 10. jul. — Na današnji dan Perryjeve poslavke, ki je namenjena spomin na pojezarsko znago, izbojeno pred sto leti nad Britanci, in ki bo trajala tri mesece, je imel pomorski minister Josephus Daniels nagovor, v katerem je z navdušenimi besedami slavljen čine junakov prvega ameriškega brodovja in jih poveličeval kot sijanec za to, da "je mož večji nego ladja". G. Daniels je podrobno poročal o zmagodobiju malega neizurjenega brodovja pod vodstvom Oliver Hazard Perryja nad velikim, na morju preizkušenim brodovom britanskim.

Ni vedno večja izurenost, je rekel govornik med drugim, "ki dobiva bitke, dasi se ne smi vrednost izurenosti nikdar podcenjevati. Bili sta nepragljiva trdnost volje in čudovita odločitost, ki sta resili dan za mlado ljudovlado, jih pomogli do znanja nad Angleščini in Perryju donesli nemirnočjo slavo."

Malo prej je senator Penrose toplo poročil za ustanovitev mogočnega brodovja, "da ohranijo Združene Države v svetu narodov pristojni jim sedež." V spomin na slavnost je izročil senator Penrose pomorskemu ministru Kladivo, ki je bilo izdelano iz lesnih in železini delov prapornih ladij "Lawrence" in "Niagara". G. Daniels je izjavil, da podari vladtvu svojemu sinu, da si bo ta vedno predočeval zgled velikih junakov.

Umetna prenaredba.

Washington, D. C., 10. jul. — Vojni tajnik Garrison nastopi prihodnjo sredo dajše nadzorno potovanje po deželi in običe mnogoštevilne forte ali trdnjavice. Namen obisku je, da se večina trdnjav opusti in raztresca vojska krdele zberi v samo nekatere posadke.

ALI ZASTAVKOJ ŽELEZNICARJI?

Te dni se odloči, ali pride do ogromnega železničarskega strajka na vzhodu.

MALO UPANJA NA PORAVNAVO.

45 vzhodnih železnic prizadetih po pretečem strajku.

New York, 13. jul. — Od zadržanja 45 prizadetih železničnih uprav, ki zavzame odklanjajo, da bi placilno vprašanje in druge prepire z njihovimi zaposlenimi poravnalo razsodišče, je odvisno, ali bo te dni zastrajkalo več než 80.000 sprevidnikov in uslužencev na vlakih.

Tako so izjavili danes zastopniki nezadovoljnih, ko je iz tisoč članov obstoječi veliki odbor unij "Brotherhood of Railway Trainmen" in "Brotherhood of Railway Conductors" odobril izid strajkovnega glasovanja v obč organizacijah ter pooblastil predsednika zvez, A. B. Garretsona in W. G. Leeja, da formalno naznamata pričetek strajka, brž ko napoči čas.

Izhod iz dvojemnega razsodka se utegne najti jutri pri konferenci v Beli hiši. Pri tej se imajo razpravljati nameravani popravki k Erdmanovemu zakonu, pod katerega dolciči so se poravnali prejšnji preprič med železnicami in njihovimi usluženci. Za-

stopniki zadnjih se nedele seje v nadaljevanju, da se posreči, pospešiti posvetovanje in končno sprejetje dotednih popravkov v kongresu. Sprevidniki in usluženci na vlakih žele predvsem, da se stivilo razsodnikov poviša od treh na šest, ker smatrajo po sedanjih dolofnih tretjemu ali nepristranskemu razsodniku načozeno odgovornost za preveliko.

Predsednika obeh zavez, Garretson in Lee, sta odpotovala noč v Washington. Zvezčki upavanj se tako jutri nameravati odobritev strajkovnega glasovanja.

Moder osej.

Marinette, Wis., 10. jul. — Stirješki in en mežg so strmolagili senci 30. čevljev globoko, ko se je v neki žagi plošča, na kateri so se nahajali, podrla pod tezo. Osej se je v zraku dvakrat prekopljen in je rezgetajoč obstal na vseh starih, dočim je bil neki Jos. Larsen hudo poškodovan.

Iz Mehike.

Mexico City, 11. jul. — Časopisi objavljajo danes podrobna poročila, v katerih izkušajo s pomočjo zgledov ali primerov v dokazati obtožbo, da ameriški državljanji podpirajo upornike. V nekaterih slučajih se je dalo časopisu na razlaganje gradivo za poročila od urne strani.

Uradni so med drugim namišljeni dokazi v slučaju konzula Združenih Držav v Matamorosu, Jesse H. Johnsona, ki je baje mehiških zaveznih čet prugoril, da so se po zavzetju mesta na upornikih pridružile zadnjim. Mehikiški konzuljni nadzornik Elias je porok za obdolžitev. Slične obtožbe so podane proti Franku Rabbu, ki bo prejšnje imenovan za pristojnega kolektorja v Loredu, Tex.

Nada je je rečeno, da je neka ameriška vojna ladja, zasidrana pred Guayanam, med nedavnimi boji, razsvetljevala mesto, da baje omogoči upornikom bolje meriti.

Tudi se je baje konzul v Tampicu poslužil brezičnih brzovojnih postaj v Tuxpanu in Tampicu, ki sta v oskrbi Američanov, da je armado upornikov obvestil o važnem kretanju zaveznih čet. La razum tega se je skončalo 18. ameriškega zaveznega konjiškega polka, ki je patroliral ob mesti, udeležil maskok po upornikih na Naco.

El Paso dostavlja največ dokaz za obtožitev, ki polnijo nič manj nego sedem razpredelov. Časopisi zagovarjajo, da se mora javnost seznaniti s preteči nevarnosti ameriškega sovražnega navala.

Jack Johnson.

Havaji, Francija, 10. jul. — Črni rokobor Jack Johnson je dosegel semkaj danes na krovu parnika "Corinthian". Nebrjo poročevalcev ga je "naskočil" z vprašanjem, ali se namejava ponoviti v Združene Države. Odgovor je na kratko, da se stalno nastani v Parizu.

Washington, D. C., 10. jul. — Jack Johnsonova kratka izjava, da se ne misli vrnil v Združene Države, je napotila navezno vlado, da ukrene vse potrebno v proglašitev njegovega poročila, kar je izšlo 20. junija.

Sodnik Carpenter je izjavil pred nekaj dnevi, da se proglaši poročilo za padlim še le potem, če Johnson ne pride pred sodnika na določeni dan. Pravosodni departement bo poizkušal, dobiti uradno potrditev beguncvega sklepa, in potem takoj predložiti stvar sodniku Carpenterju v Chicagi.

Zavezni pravduki izražajo svoje obžalovanje nad besedolomnostjo Johnsonovo. Pred nekaj dnevi so priporočali, naj se napravi Francija. Da zabrani črnemu izkrajiti in ga poslije nemudoma nazaj.

Polovica vdov spet omogočenih.

Chicago, Ill., 11. jul. — Zoperne omogočitve ravnino polovice vdov po rudarjih, ki so bili usmrčeni ob nesreči v Cherry-rudniku, ko se je v neki žagi plošča, na kateri so se nahajali, podrla pod tezo. Osej se je v zraku dvakrat prekopljen in je rezgetajoč obstal na vseh starih, dočim je bil neki Jos. Larsen hudo poškodovan.

Pri današnji seji finančnega odseka je senator Simmons, predsednik iznova poudaril, da se po tijevem razprava lahko konča v petih tednih. Senator Smoot mu je pritrdil kot zastopnik republikanske manjšine odseka in je izjavil, da republikanci ne nameravajo po nepotrebnem zavlačevati razprave.

Tarifna predloga.

Washington, D. C., 11. jul. — Splošna razprava o demokratični tarifopredlogu (Underwood-Simmons Bill) z omenjenim seznamom tarife prostega blaga in njenimi znatno zmanjšanimi tarifnimi stavlkanji se prične v senatu v sredo. Ze v ponedeljek pa se imata prizeti naskok.

Pri današnji seji finančnega odseka je senator Simmons, predsednik iznova poudaril, da se po tijevem razprava lahko konča v petih tednih. Senator Smoot mu je pritrdil kot zastopnik republikanske manjšine odseka in je izjavil, da republikanci ne nameravajo po nepotrebnem zavlačevati razprave.

Vihar v Kansasu.

Leavenworth, Kas., 11. jul. — Tem orkanu podobnega viharia, ki je razsajal danes v tem okraju, je bilo troje oseb precej ranjenih. Napravljeni stvarni škoda znaša na tisoče. V pet milj zapadno od tukaj ležečem Salt Creek Valley so bila posebna polja hudo poškodovana.

Wilson zasel v hosti.

Cornish, N. H., 10. jul. — Predsednik Wilson se je izgubil v newhampshirski hosti danes pod večer, a je končno prišel semkaj ob 8. uri, eno uro preko za "dinner", po najdaljši avtomobilski vožnji, kar jih je podjet tukaj.

Brezovjaka iz Carigrada pravi, da

TUDI TURKI PROTI BOLGARIJU.

Sultan ukazal svojim četam, da brzo prodrejo proti Odrinu.

KRALJ FERDINAND ZLI DUH.

Skriva se pred ljudstvom, ki je razgorčeno nad njim.

Carigrad, 13. jul. — Turška armada

socni odmaršira proti Odrinu. Ob 8. uri 30 minut zvečer je vladar odlok ukazal sprednjim stražam, da naj zasedejo ozemlje, ki je preostalo

Turčiji, ki je bila podpisana mirovna pogodba meseca maju in ki je sedaj v zasedbi bolgarskih čet in ne turških.

Snoči so pričeli Turki prodrijeti od Cataldže in s polotoka Gallipoli, ne da bi zadeli ob kak odpor. Turške čete prodrijeti v brzih marših in so že zasedle Čorlu brez odpora. Bolgari so zapustili Rodoste.

Vse kaže, da se namerava Turčija

dejansko udrežiti vojne med Bolgarijo

in ostalimi balkanskimi državami.

London, 13. jul. — Da so Turki spre

na pozorišču, je najvažnejša novina danes v bližnjem vzhodu.

Najbolj "versko fanatičen" list na svetu je "Proletare". Samo v eni štev.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo
K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Incorp. I. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembni bivališči prosimo naročnike, da nam natančno naznamo
POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopisi in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselščin.

Joliet, Ill., 14. jul. — Umrl je v četrtek za vedenoč g. John Habinc, star 47 let, oženjen, stanjujoč na N. Broadway. V Ameriki ozi. Joliet je bil nad dvajset let. Započa ženo in sedem otrok, od katerih sta dve hčeri omoženi. Pogreba se je udeležilo društvo sv. Jožeta št. 2 K. S. K. J., katerega član je bil pokojnik. Črno sv. mašo je daroval domači g. župnik, Rev. John Kranjec. Sorodnikom naše sožalje, pokojniku svetila večna luč!

— Danes (ponedeljek) dopoludne je bil pokopan na slovenskem pokopališču podlugo leto stari Jožek Mavrič, sinček g. Frank Mavrič, Francis st. Sv. mašo zadušnico je opravil za pokojnika g. kaplan, Rev. A. Berk. Staršem naše sožalje, rajniku večno veselje v nebesih!

— G. Fr. Viktorin Perc, O. F. M., upravitev dobro znanega slovenskega mesečnika "Ave Maria", iz Brooklyna, N. Y., se mudri te dni v naši sredi, kjer mu želimo prav mnogo šteče, da dobi neboj naročnikom. Saj mesečnik "Ave Maria" zasuži, da ga čitajo vsi dobri rojakinje.

— Izlet in piknik, ki ga je priredil Izobraževalno društvo "Slovenija" včeraj v hosti pri Troyu, se je obnesel prav dobre ob najlepšem vremenu in nepričakovano veliki udeležbi. Med veselo pozdravljenimi gosti so bili: Rev. John Kranjec, naš župnik, ki je priredil s seboj g. Fr. Viktorina Perc, O. F. M., zastopnika lista "Ave Maria" iz Brooklyna; potem g. Harvey E. Wood, župan jolietski, ki se je odzval vabilu s celo svojo družino in je bil z izletom, kako zadovoljen; g. Jankowski slovenski lekarnek, ter premnogi slovenški veljaki, ki so se prijavili v svojih avtomobilih in vozovilih. Vsi so se zahavalibl izborni. Imenita nagovora sta imela Rev. Kranjec, ki je ozigosal provzročitelje bratomorje vojne na Balkanu, ter g. Fr. Viktorin Perc, ki je izrazil svoje veselje nad prelepim napredkom slovenske naselbine jolietke. Mešani pevski zbor "Slovenije" pod vodstvom prof. Rafka Zupanec je seveda prav imenitno pel, da so gozdne ptice-pevke strmeč obmolnike. Janče sta pekla gg. Gasparič in Požek, a pomagala sta jima g. Panian in soprog, ki sta mojstrsko obrabila raznje in se potišli po turšku; tako izvrstno pečenih jančev Že nismo okusili nikdar poprej. Peko krompirja je imel v oskrbi g. M. Konda, vskovrsto pijačo pa g. Judnič, ki ima prakso iz Sehring's Brewery. Predsednik "Slovenije", g. Jos. Zalar, si je stekel največ zaslug za uspeh izleta in piknika; pomagali so mu zlasti gg. Josip Rogina, Steve Vertin ml., Frank Drassler in dr. Bil je lep piknik, da nam ostane v lepem spominu.

— 852 novih članov in članic je pri-

stopilo h. K. S. K. Jednoti v prvih šestih mesecih tega leta. To je lepo število, ki kaže, da se naši rojaki čimdalje bolj zavedajo, kje so najbolje zavarovani za slučaj smrti ali poškodbe. Naša slavna organizacija, ki je najstarejša in najmočnejša med vsemi slovenskimi jednotami, je tako skrbno in vestno upravljana, da je lahko v zgled vsem drugim. To njeni člani dobro vedo, in zato je med njimi mnogo dobrih agitatorjev zanj, ki složno delujejo za še večji procvit in просpeh K. S. K. Jednote, po geslu: Z združenimi močmi naprej!

— Združeni slovaški jolietski spolki privede v nedeljo, dne 20. t. m., velik izlet in piknik v parku Leafy Grove v Willow Springu, kamor se odpeljejo ob pol 10. uri dopoludne. Čisti dobiček je baje namenjen za nabavo novih orgelj v slovaški cerkvi sv. Cirila in Metoda. Vstopnina v park 25c, dame proste.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Breberina Janko, Cavarči B., Lek Pavlin, Martin Johan, Santič Nik, Skedel Frank, Volašek Stefan.

Bjwabik, Minn. — Dne 6. julija je umrl pri svoji hčeri gospjet Tahia Janez Perušič, 56 let star, rojen v vasi Zakarje, onkraj Kolpe. Pokojnik je bil 24 let v Ameriki in bil je mož stare korenine. Mučila ga je dolgotrajna bolezna, a nosil jo je potrebitivo. Zadnja leta je živel pri svojem sinu Marko Perušič na Aurori. Pred par tedni so ga prepeljali v bolnišnico na Bjwabiku, odtod k hčeri Amaliji poročeni Tahija na Kellog v odtot v kvenemu počitku na pokopališče na Bjwabiku dne 9. julija. Bil je član društva sv. Jožefa J. S. K. J. na Chisholm, katerega društva člani so bili z zastavo lepo zastopani tudi pri pogrebnu. Pokojniku naj sveti večna luč!

— Ako bi deževalo na omenjeni dan, se piknik preloži teden kasneje, namreč 27. julija. Torej na svjedenje! Veselčni odbor.

Kansas City, Kans., 9. jul. — Zopet zabava, pa kaj zabava, zabava, le za vedno že žejna grla kaj, pa se za lačne želodeče kaj po vrh!

Vsemu temu le, glejte bode prihodno nedeljo dne 13. jul. popoldan ugodno naše tukajšnje vrlo materinsko društvo z ledeno mrzlimi sladoledom sladko ter vršiččo sodo, ki tako dobro prija suhim grlom.

Tudi za sitne, vedno lačne želodeče, ki se bo našlo kaj, pa veliko itak ni treba, ker oni privočijo v tej "pekleške" vročini le bolj grlom mazila.

Pridite torej Slovenci in Slovenke prihodno nedeljo popoldan iz vročih hiš tja pred cerkvijo dvoran v prvo vročino kaj mrzlega svojim grlom in kaj tečnega svojim želodcem, pridite se hladiti, saj je doma vročina neznosna, da ne, več poštena sedaj v teh pasjih dneh. Privočite pa tudi nekaj nikelnov materinskemu društvu, da ne bode ono tožilo in dolžilo 13. dan kot za društvo nesrečni dan.

Faran.

Kansas City, Kans., 9. jul. — Pa se je zopet priklatila ta nepridipravka, ta grda, neusmiljena, sključena žena v našo naselbino. Pa naj bi še bilo, ako bi prišla samo na kratke obisk, bi jo že nekako gledali, akopram je nadve pusta in hudobna. A ona si je dovolila več. S svojo ojstro nabrušeno koso je pokosila mlado živiljenje tukaj po celi naselbini dobro poznate in obči čislane žene Franciške Derčar, roj. Zurec.

Zastonji je bil jok njenega, njo nad vse ljubečega moža, zastonji krič znanec in priateljev ter prijateljev, draga Franca, ona je moralna zatisniti na vše oči za tukajšnje živiljenje dne 20. jun. okoli ednajste ure po noči. V zadnjih trenutkih je še dobitila vesoljno odvezo in sv. posledno olje. Umrla je vsled izgube krv, ki so jo povzročile porodne bolečine, a umrl je ob jednem hitro po rojstvu tudi otrok.

Pokojna Franca Derčar je zagledala bili dan 1. 1875. in sicer v Dobrinu na Kranjskem. Leta 1905 se je zavzala v Mirni na Kranjskem v zakonskem jarem s poštem in vrlim mladjeničem Derčar Jožefom, s katerim se je podala hitro po poroki daleč čez lužo v kraj začeljene sreče — v Ameriko. Mlademu paru se je posrečilo, da se je kmalu privadi novemu svetu, v katerem jeupal najti srečo in zadovoljnost. Ustanovil si je tukaj svoje ognjische, pri katerem bi lahko srečno in zadovoljno prezivala bodoče dneve. A Oni nad nam hotel je imeti Franco pri sebi, in smrt, hajd po njo! Pokojnica je bila blaga žena in je vživo spoštovanje in naklonjenost vseh tukajšnjih Slovencev in deloma še drugorodcev. Dicile so pokojno marsikaterje lepe čednosti, katerih toli počasno pri ženah dandanes. Bila je pokojna nad vse skrbna in vzorna mati svojih dveh živčnih otrok, katere je res prav modro vzgojevala kot izvrstna mati.

Nadalje je bila pokojna vrla in pridna gospodynja bodi si napram svojemu možu, bodi si napram fantom, ki jih je imela ves čas na hravi in stanovanju. Bila je sicer stroga a vendar ljubeznična, ki je znala tudi najbolj nemarnega fantu kmalu spreobrniti in pridobiti za cerkev. Zato pa tudi slovijo Derčarjevi fantje kot najboljši in najbolj vneti za cerkev, katerej je bila tudi ona sama ves čas svojega bivanja tukaj vrlo udana.

Pokojna je bila tudi miroljubna in torej pri sosedih vrlo priljubljena. Kako jo je vsak spoštovan pokazal je najlepši pogreb, kateri se je vrnil v pondeljek, dne 23. jun. ob 9ih dopoldan in katerega ji je priredilo s pomočjo moža tukajšnjo podporno društvo sv.

Veronike in materinsko društvo, katerih vrla članica je bila pokojnica. Obe društvi sta šli poleg domačega gospodnika na dom pokojnice in sta jo spremljali, potem v slovensko cerkev, kjer so se služile tri sv. maše ob jednem za dušo pokojne. Med sv. mašo so tukajšnji šolski otroci popeljati ujemne žalostinke, po sv. mašah pa je domači g. župnik spregovoril pa g. Goebel's Subdivision. Več se poizvede na 1609 N. Center St.

Pekoče ali bolestne noge vas utrudijo, oslabijo ter razdražijo. Za vas je pomoč. Rabite Severov Prašek za noge (Sever's Foot Powder). Navodno so riskani v slovenskem almanahu. Učinkji so zadovoljivi. Dobite ga eno skratljico danes. Cena 25 centov v vseh lekarinah ali od nas. W. F. Sevra Co., Cedar Rapids, Ia. — Adv.

LEPA PRIMOŽNOST ZA POŠTE-nega Slovence pristopiti v družbo ali v kompanijo v veliki slovenski naselbini v večletni trgovini z mešanim blagom. Za večje pojasnilo se zve pri Amer. Slovencu. *1-5

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Office hours:
9-12 a. m. 1-5 and 7-8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.

JOLIET, :: ILLINOIS.

NAPRODAJ 25 LOT ZA CASH ALI

na obroke — na zemljišču čez teden

in ob nedeljah. En block severno

od Hutchin's St. na Center St. E.

Goebel's Subdivision. Več se poiz-

ve na 1609 N. Center St. *0-5

FARAN

Pik komarja ali druge

žaželke se takoj ozdravi

s Dr. Richters

Pain-Exceller

25c in 50c v

vseh lekar-

nah, ali pa

naravnost od

F. Ad. Rich-

ter & Co.,

74-80 Wash-

ington St.,

New York.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovolj V mesnic

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka-jene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Anton Kirinčič

Cor. Columbi

in Chicago St.

JOLIET, ILL.

Gostilničar

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznamjan da sem kupil Mauserjev salun, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepati. V zalogi imam najboljša vina in drugi

pijace.

Točim izvrstno pivo, katero izde

lju slavnoznamana Joliet Citizens Brew-

ing Company.

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznamjan da sem kupil Mauserjev salun, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepati. V zalogi imam najboljša vina in drugi

pijace.

Točim izvrstno pivo, katero izde

lju slavnoznamana Joliet Citizens Brew-

ing Company.

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznamjan da sem kupil Mauserjev salun, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepati. V zalogi imam najboljša vina in drugi
<div data-bbox="517

Roža sveta.

Angleški spisal A. R. Haggard.

(Dalje.)

Rozamunda je zapustila nosilnico, zaježdila krasnega konja, ki so ga ji poslali v dat ter jih jezdila naproti; poleg nje sta jezdila brata, ki sta zopet zahajala Dima in Plema, zadaj pa straža Saladinovih vojakov. Možje slovenskih obrazov in s turbanom na glavi so ji prinesli ključe mestnih vrat na blazini, pcvci v vojaki so stopali pred njo, na tisoči broječe množice mestnih prebivalcev pa so polnilne ozidje in hitele z njo dalje.

V slavnostnem sprevodu je jezdila skozi odprtia vrata v mesto mimo visokih stebrov tempeljev v razvalinah, kjer so nekdaj častili poganske bogove, skozi dvore in hrame v trdujavo sredi vrtov, kjer je bila v prejšnjih dobah Akropolis sedaj pozabljenih rimskega cesarjev.

Tukaj je Rozamunda v portiku obrnila konja in sprejemala pozdrave. Ko sta jo brata morila, kako dostojašno sedi na velikem belcu in žareči oči pregleduje vpijočo, klanjanjajoče se množico, princ Hasan ob njeni strani, za njoo pa celo vojska, se jima je zdelo, da nihče tisti, ki so hodili po tej poti pred njo, ne bi bil videti večji ali slavnejši kot to angleško dekle, ki jo je usoda naenkrat tako visoko povzdignila. Po krvi in naravi je bila v resnicu primerna za kraljico. A Rozamundi je ponos izginil iz obrazu in oči so ji povesile.

"Kaj pa premišljaj?" jo vpraša Godwin.

"Da bi bila že rada doma na Angleškem sred poletnega polja, kajti oni, ki visoko lete nizko obseže. Princ Hasan, zahvali v mojem imenu častnik, ki je ljudstvo. Rada bi počivala."

Tako je Rozamunda prikrivat in zadnjikrat videla svoj stari fevd Balbek, kjer je nekdaj vladal njen praded, veliki Ajub.

Tisto noč je bilo izredno slavlje v tem mestu. Balbek je počastil svojo vladarico, ljubljeno nečakinjo mogočega Saladina nad vse slovenske. Nekaj pa jih je vendar bilo, ki so go drnali, če, da nova vladarica ne pribrije sreće sultanu in njegovemu mestu, ker ni ciste Ajubove krv in je čestika križa: vendar celo ti so slavili njen lepoto in kraljevski nastop. Tudi brata so proslavljali, dasi sta bila nevernika v pripovedi, kako je Wulf premagal izdajalskega viteza na ozkem mostu in kako je odpeljal svojo sorodnico iz strahovite masijske trdnjave, je šla od ust do ust.

Ob zoru naslednjega dne so po naročilu sultanovem zapustili Balbek, spremljali so jih močni oddelki vojske in mnogobrojni mestni odčinkniki. Pospolno so se ustavili na višavah, s katerimi se jih je nudil krasen razgled na mesto Damask, nevesto zemlje, sredi sedmih rek in obdan okrog in okrog z vrtovi, eno najlepših in morda najstarodavnjejših mest na svetu. Odjezdili so na rodovitno ravno in kje se je znočilo, so jih peljali skozi mestna vrata; vojaki so se ustavili in utaborili zunaj mestnega zidovja.

Počasi so jezdili po ozkih ulicah ob rumenih hišah z ravnimi strehami, gledali so pisane množice, ki so jih opazovali, občudovali so veličastno poslopja, mošeje s kupolami in vitke minaret, ki so se dvigali proti nebnu. Prišli so do odprtja prostora, ki je bil obsejen kakor kak vir, za njim pa je stal veliki, slikovit grad, o katerem jim je Hasan povedal, da je Saladinova palaca. Na dvorišču so se locili dostojašniki so odpeljali Rozamundo in seboj, brata pa v sobane, ki so bile zanj pripravljene, tu so ju kopali in jima postregli z večerjo.

Komaj sta poverjala, je prisel Hasan in jima velen iti z njim. Po dolgih hodnikih in cez razna dvorišča so dospeli do zastrašenih vrat, kjer so vojaki zahtevali, da morata oddati meroča in bodala.

"Ni treba," je rekel Hasan in dolvolil so jima vstop v majhno sobano z visokim obokom, ki so ja razsvetljale srebrne svetilke, tola je tlakana z marmornatimi kockami, pokrita z bogatimi preprugami in opremljena z blazinastimi sedeži.

Na dan Hasanovo znamenje sta brata obstala sredi te sobane in se zasedeno ozirala okrog sebe. Kraj je bil prazen in zelo tihoten; strah ju je prevzel—sama nista vedela zakaj. Razgrinale pa so se zavesi na rasprutni stropi in vstopil je človek s turbanom na glavi, v temem oblačilu, stal je nekoč časa v senči in ju morril izpod svetilk.

Mož ni bil posebno velik, bolj drobnega života, a bil je dostojašnavec. Stopil naprej je dvignil glavo in brata sta opazila, da mu je bil obraz nezen in finih potez z gosto brado, izpod širokega čela pa so se mu svetle zasmiljene a vendar presvunljive rojavaste oči. Prince Hasan je pal na kolena in se s celom dotaknil marmornatih tal, iz tega sta brata spoznala, da stojita pred mogočnim vladarjem Saladinom in sta ga pozdravila po zgodnjem običaju. Sultan namigne Hasanu, da vstanje, rekoč:

"Kakor vidim, zaupaš tema vitezma, emir," in pokazal je na njuna velika meča.

"Sir, zaupam jima kakor samemu sebi. Vrta, čestita moža sta, dasi sta nevernika."

"Tako je," je rekel, "nevernika. Škoda je, a brez dvoma čestita Boga po svoji veri. Tudi sta plemenita videči, prav kakor njen oče, ki se ga še prav dobro spominjam, in zares vrla, če je vse res, kar slišim o njiju. Godspoda viteza, ali razumeta moj jezik?"

"Za silo," odgovoril Godwin; "dasava se ga učila izza mladih dni, gre vseeno bolj slab."

"Dobro. Potem pa mi povejta kot vojaka vojaku, kaj hočeta od Saladina?"

"Sestrično gospico Rozamundo, ki so jo na tvoj ukaz odpeljali iz našega doma na Angleškem."

"Vitez, vajina sestrična je; to mi je znano, kakor vem, da je moja nečakinja. Povejta mi pa sedaj, ali vama je ona morda kaj več?" in motril ju je s svojimi bistrimi očmi.

Godwin je pogledal Wulfa, ki mu reče angleški:

"Povej mu resnico, brat. Temu moru ni mogoče nicesar prikriti."

Nato Godwin odgovori:

"Sir, ljubiva jo in sva njena zaročenca."

Sultan ju strme pogleda.

"Kaj! Obadva?" vpraša.

"Da, obadva."

"In ona obadva ljubi?"

"Da," odvrne Godwin, "oba, vsaj takto pravi."

Saladin si pogleda brado, Hasan pa se nasmehe.

"Koga izmed vaju, viteza, pa bolj ljubi?"

"To, gospod, ve samo ona. Ko pride čas, nama pove."

"Zdi se mi," reče Saladin, "da je vsa stvar zanimivo zapletenja. Ako je vama draga, sedita ter mi jo razložiš."

In sedla sta na divan in pripovedovala zgodbo od začetka do konca, ne da bi kaj zamolčala; in dasi je bila posvet dolga, se je sultana ni naveličal poslušati.

"Zanimivi dogodki," je rekel, ko sta končala, "zdi se mi, da vidim v njih Alahovo roko. Gospoda viteza, morada, menita da sem vama kričivo storil—vama in vajinemu strieu sinu Andreju, ki je bil svoje dni moj prijatelj, ki je odvepel mojo sestro in s tem da povod bojem in gorju in morebiti nepriskakovani sreči."

"Poslušajte me. Zgodba, ki sta jo vama povedala dva frankovska lopova, duhovnik in verelomni vitez Lozel, je bila resnična. Imel sem sanje, kakor sem pisal vajinemu strieu sinu Andreju, ki je bil svoje dni moj prijatelj, ki je odvepel mojo sestro in s tem da povod bojem in gorju in morebiti nepriskakovani sreči."

"Gospod, ali si jo videl?" vpraša Godwin.

"Vitez, videl sem jo in njen obraz je prav oni obraz, ki sem ga videl v sanjah, da je v teh sanjah govoril Bog. Poslušajta, gospod Godwin in gospod Wulf," je nadaljeval Saladin z izpremenjenim, resnobrnim, zapovedujočim glasom. "Prosita me, karkoli vama draga, in dasi sta Franka, bogastvo, zemljo, naslove, sploh vse dobita, a ne zahtevata od mene Roža Sveta, prineči zanimivo zapletenja, blage, ki jo je pripeljal Alah k meni v moje namene. Vedita tudi, da umirja, da bi mi jo skušala odvesti, in da mora i ona umre, če pogebne od mene in se mi jo posreči zoper njeri. Vse to sem že tudi njej povedal, in vse to se enkrat prisegam pri Alahu. Ona je zdaj tukaj in tu v moji hiši mora bivati, dokler se sanje ne izpolmijo."

Brata sta se preplašeno spogledala; videla sta, da sta bila zdaj dalje od svojega cilja kakor celo v Sianovem gradu. Godwin pa se razjasni obraz, on vstane ter odgovori:

"Strasni vladar jutrovski, sišala ste in poznava nevarnost. Obdaril si najo s svojim prijateljstvom; midva je vprejemava, hvalne sva ti in nesreča drugač si ne želiva. Bog, si rekel, je pripeljal našo gospico Rozamundo k tebi v svoje namene, glede katerih nimam najmanjšega dvoma. Njegovi nameni naj se izvrse, kako to seveda je za nas skrivno."

"Dobro si govoril," odvrne Saladin. "Posvaril sem vajn, gosta moja, radi tega ne smeta mene krivega delati, če bom držal besedo. Né zahtevam pa od vajn nobene obljube, ki bi morda zavredila plemenite vitezove v laž. Da, Alah je zahteval to čudno zagonetko, in Alah jo razresi ob svojem času."

XVII. POGLAVJE.

Odhod bratov iz Damaska.

Na Saladinovem dvoru so izkazovali Godwinu in Wulpu velike časti. Dali so jima huse na razpolago in celotno služabnikov. Na svojih brezih konjih Dimian Planu sta jahala v puščavo na lov, in če bi jih bila volja, bi lahko jezdila v najbližje krščansko mesto. In nohenih rok se ne bi dvignila, da ju ustavi, ker sta se prosto gibala. Pa kam naj gresta brez Rozamunde?

Saladina sta pogosto videla; rad jima je pravil o njenih dneh, ko sta oče in stric bivala na Jutrovem, ali se razgovarjal z njima o Angloski in Francih ali celo razpravljali tupatan z God-

vinom o verskih stvareh. Da jima počake svoje zaupanje, jima je podebil dostojašnovo častnikov svoje telesne straže.

Mir je vladal, pa Godwin in Wulf sta vedela, da ne bo več dolgo vladal. Damask pa planjava okrog njega sta bila veliko taborišče in dan in dan so šala sta Masudo, kaj to pomeni, vreli skupaj novi tisoč divjih rodov ter množili armado vladarjevo. Vprašal je vladiča, ali razumeta moj jezik?

"To pomeni džihad, sveto vojsko, ki jo oznanjajo v vsaki mošči po celem Jutrovem. To pomeni, da je blizu veliki boj med križem in polmesecem; tedaj si bosta videla, romarja Peter in Janez, moralna izbrati svoj prapor."

"O tem bo pač odločitev lahka," reče Wulf.

"Lahka?" odvrne Masudo. "Ali se bosta lahko vojskovala proti balbeški princezinji in njenemu stricu, poveljniku pravovernih?" Nasmehnila se je na tem vprašanju in odšla.

Rozamunda je v resnicu postalha balbeška princezinja. Živila je v velikem sijaju, kakor je Saladin obljubil v svojem pismu sinu Andreju d'Arcyju. Nikdo ni žalil njeni vere, nobenega snubača ji niso usiljevali. A ona je živila v deželi, kjer ženske ne zahajajo.

Brata sta žalostnega srca odšla; vedno bolj sta bila prepričana, da nijajo v moško družbo, zlasti če so visekoga stanu. Kot princezinja Sala-

dinevega kraljestva je morala biti pokorna njegovim postavam; celo obraz je šla od doma. Godwin in Wulf sta prosila Saladina, da jima dovoli od časa do časa govoriti z njo, on pa jima je odgovoril:

"Gospoda viteza, naše šege veljajo za vse. Čim manj vidita balbeško princezinjo, tem bolje, mislim, da bo ino in vaju; jaz si ne bi rad v vajino krvjo omadeževal rok."

nobenega upanja, da bi jo mogla rešiti iz Damaska. Prebivala je v svoji palači, kjer je noč in dan stala na straži stotinja sultanovih vojakov, ki so se zavedali, da so s svojim življnjem odgovorni začetku. V palači so zopet živili zanesljivi evnudi pod vodstvom premetnega človeka z imenom Mesrour, ki so jo stražili.

A ena tolažba jima je ostala. Pri prihodu na dvor je Rozamunda prosila sultana, da je loči od Mesude, in ker se je v odlični meri udeležila njene rešitve iz Sianovih rok, ji je sultana prošnjo uslušali, dasi nerad. In ker Mesuda ni bila plemenitega rodu in se je odlikovala le po svoji lepoti, se je smela svobodno gibati v občuti s komurkoli. Ker je prišla na ta način dostikrat v dotiku z Godwinom, brata nista pogrešala novic od Rozamunde.

(Dalje prih.)

Buchanan-Daley Co.
Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog
Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Frank Bruder

Prva in največja

Slov. Grocerija in Mesnica

Cenj. slov. občinstvu v La Salle in okolici priporočam svojo

zaloga najboljših grocerij ter vedno svežega mesa. Cene zmerni.

154 Third St. Phone 492-11

THE EAGLE

406-408-410 N. Chicago St.

Poletna čistilna in Preurejevalna Razprodaja TE OBLEKE MORAO ITI

Ni nam za držati 1913
pomladnih in poletnih

KUPPENHEIMER OBLEK

v naši prodajalni več delj časa.
Naša navada je vedno spraviti
blago iz prodajalne, da ne čaka.
Mi hočemo imeti samo novo ro-
bo, zato bomo te obleke odstra-
nilni za kakosibodi ceno.

Znižali smo prejšne cene, ne
samo nekaj centi, temveč po
več dolarjev.

Tu so cene, a pomnite, da so
to najboljše vrste obleke na trgu

OBLEKE